

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

**LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
privind aprobarea metodelor de intervenție imediată pentru prevenirea și combaterea
atacurilor exemplarelor de urs brun asupra persoanelor și bunurilor acestora, în intravilanul
localităților, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea
situației actuale

Având în vedere Hotărârea Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență nr. 1/2019 privind măsurile adoptate în cadrul ședinței extraordinare din data de 01.08.2019, prin care s-a aprobat inițierea demersurilor de modificare și completare a Anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 94/2014 privind organizarea, funcționarea și componența Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență, cu modificările și completările ulterioare, prin introducerea unui nou tip de risc, respectiv “atacul carnivorelor mari asupra populației”, precum și de modificare și completare a Hotărârii Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc,

luând în considerare necesitatea asigurării unui cadru legislativ adecvat pentru intervenția imediată în cazul situațiilor critice generate de animalele sălbatice care pun în pericol viața sau integritatea corporală a cetățenilor,

având în vedere necesitatea punerii în concordanță a prevederilor mai multor acte normative specifice domeniului sanitar veterinar, cinegetic, regimul armelor și munițiilor pentru crearea cadrului legal în vederea asigurării răspunsului prompt și eficient în cazul situațiilor de risc generate de atacul animalelor sălbatice,

pentru a crea un cadru unitar necesar aplicării rapide a unui mod de lucru la nivel național în cazul existenței unei amenințări iminente asupra vieții sau integrității corporale a persoanelor,

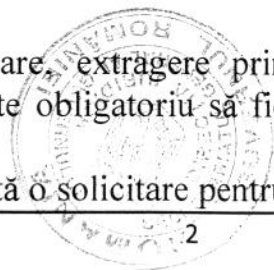
întrucât Directiva 92/43/CEE A CONSILIULUI EUROPEAN din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (Directiva Habitate) la Art. 16, Punctele: (b) și (c) menționează explicit situațiile în care un stat membru poate interveni în populația de animal sălbatic strict protejat cu condiția să nu fie alternative satisfăcătoare pentru derogare, astfel:

”(b) pentru a evita daunele grave asupra recoltelor, efectivelor de animale, pădurilor, exploatațiilor piscicole, apelor și altor forme de proprietate;

(c) în folosul sănătății și siguranței publice sau pentru alte motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic și în situații care ar avea efecte benefice de importanță majoră asupra mediului.”

Întrucât statutul actual de conservare al speciei urs în România este favorabil, ceea ce determină o creștere a numărului de exemplare ale căror acțiuni în intravilanul localităților pun în pericol siguranța și securitatea

	cetățenilor și a bunurilor acestora, având în vedere obligația instituțiilor statului de a garanta drepturile constituționale ale cetățenilor, cum ar fi dreptul la viață și integritate corporală și dreptul de proprietate, pentru că este nevoie urgentă de crearea unei stări de siguranță a cetățenilor în zonele cu prezență intensă a urșilor, prin reducerea și combaterea acțiunilor și atacurilor acestora în intravilanul localităților, având în vedere că neadoptarea unor măsuri care să conducă la soluționarea de urgență a situației atacurilor urșilor asupra persoanelor și bunurilor acestora, în intravilanul localităților, ar perpetua o situație care pune în pericol siguranța și securitatea persoanelor pe teritoriul României, se impune aprobarea prezentei ordonanțe de urgență a Guvernului.
1¹În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Schimbări preconizate	Prin prezentul proiect de act normativ se reglementează modul de intervenție imediată, pentru prevenirea și combaterea atacurilor exemplarelor de urs brun (<i>Ursus arctos</i>) asupra persoanelor și bunurilor acestora în intravilanul localităților prin alungare, capturare, tranchilizare și relocare sau extragerea prin eutanasiere/împușcare, prin crearea unui cadru unitar de acțiune imediată a instituțiilor cu atribuții în domeniu, astfel încât să se prevină producerea unor evenimente grave la adresa siguranței și securității populației. Directiva Habitate a fost transpusă în legislația națională prin O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, fiind prevăzută și modalitatea de derogare pe care statul membru o poate utiliza. Având în vedere că, de-a lungul timpului, procedura de derogare prevăzută în art. 38 din actul normativ mai sus menționat nu răspunde unor situații actuale, speciale, care impun intervenția imediată în incidentele provocate de exemplarele de urs brun în intravilanul localităților, fiind necesară crearea unui cadru legal care să permită înlăturarea de îndată a riscurilor cauzate de atacul exemplarelor de urs. Astfel, legislația actuală nu prezintă nicio diferență între măsurile de intervenție realizate în habitatul natural al speciei, în extravilanul localităților și cele necesare în cazurile de forță majoră, atunci când ursul manifestă comportament agresiv, pătrunde în intravilan și prezintă un pericol asupra omului. În ambele situații, pentru orice intervenție (alungare, extragere prin relocare sau extragere prin eutanasiere sau împușcare) este obligatoriu să fie parcurși următorii pași: - Gestionarul fondului de vânătoare trebuie să transmită o solicitare pentru

derogare către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;

- Solicitarea trebuie să fie însoțită de dovezile privind pagubele produse, reclamațiile în scris ale persoanelor vătămate și punctul de vedere comun al agenției județene pentru protecția mediului și al comisariatului județean al Gărzii Naționale de Mediu;

- După primirea documentației complete, MMAP întocmește proiectul de ordin de ministru pentru derogare și îl transmite, spre avizare, Academiei Române;

- După primirea avizului Academiei Române, MMAP emite ordin de ministru de derogare și îl transmite, în vederea publicării, către Monitorul Oficial al României;

- După publicare, gestionarul solicită agenției județene pentru protecția mediului emiterea autorizației de capturare/relocare

- Intervenția se poate realiza după emiterea autorizației.

Se impune precizarea că măsurile de prevenție implementate până în prezent la nivelul județelor cu o densitate mare a populației de urși, respectiv montarea de garduri electrice, plasarea de tomberoane anti-urs, precum și relocarea exemplarelor habituate și-au dovedit ineficiența, astfel că se impune reglementarea unei proceduri de intervenție rapidă, cu rezultate imediate în reducerea conflictelor om-urs. De asemenea, în anumite județe, acțiunile de alungare a exemplarelor de urs au fost efectuate zilnic, acestea revenind în intravilanul localităților.

Se observă astfel că măsurile luate până în prezent nu răspund problemei actuale, atacurile unor exemplare de urs asupra persoanelor, prezența acestora în spații publice sau private, producerea de pagube materiale în gospodăriile populației fiind în continuă creștere.

Astfel, cu respectarea dispozițiilor art. 16 coroborat cu art. 15 din Directiva 92/43/CE, prezenta ordonanță de urgență creează temeiul legal în vederea îndepărtării pericolului iminent cauzat de apariția și posibilul atac al exemplarului din specia urs brun în intravilanul localităților.

Pe lângă posibilitatea pe care o dă Directiva ca fiecare stat membru să acorde unele derogări de la prevederile art. 12, este necesară și o reglementare care să acopere situațiile urgente și neprevăzute, precum cele apărute în ultima perioadă în județele Covasna, Harghita, Brașov, Prahova, Mureș, situații care nu au putut fi gestionate eficient în condițiile O.U.G. nr. 57/2007.

Conform datelor puse la dispoziție de Ministerul Afacerilor Interne, în perioada 01.01.2016 – 22.06.2021, la nivelul structurilor STS au fost primite 6.400 de apeluri 112, prin care s-a sesizat atacul unor exemplare de urs asupra persoanelor, prezența unor exemplare de urs în spații publice ori private și producerea de pagube materiale în gospodăriile populației.

La nivelul anului 2021, până la data de 22.06.2021 s-au înregistrat 1.493 de apeluri, reprezentând 85,6% din totalul apelurilor primite în anul 2020.

A fost înregistrat un număr de 145 atacuri asupra oamenilor, din care în 22 de cazuri atacurile s-au soldat cu victime. În privința atacurilor urșilor bruni la nivelul gospodăriilor, în perioada 2020 - 2021 numărul acestora a fost de 1.513. În privința daunelor provocate și decontate de către MMAP, acestea au

atins o cifră de 5.317.255,94 lei, la nivelul anului 2020, iar în primele 6 luni ale anului curent, suma plătită cu titlu de despăgubiri produse de carnivorele mari este de 2.144.125,05 lei. Creșterea anuală înregistrată în ultimii doi ani, a cifrei despăgubirilor este de peste 1,3 milioane lei/an. De asemenea, în urma unei hotărâri judecătorești definitive, MMAP a fost obligat la plata de daune morale în cuantum de 15.000 euro, precum și daune materiale, într-un caz de atac asupra unei persoane.

De asemenea, în primele 6 luni ale anului 2021, la nivelul Direcției Biodiversitate din cadrul MMAP, au fost înregistrate 86 de solicitări de derogare pentru 135 de exemplare, în condițiile în care, ultimul ordin, emis în anul 2019, cu privire la derogările acordate cuprindea un număr de 140 de exemplare de urs brun.

Efectele prevăzute de prezenta ordonanță de urgență a Guvernului conduc la crearea unui cadru de securitate în cazul unor potențiale atacuri ale exemplarelor de urs brun (*Ursus arctos*) asupra persoanelor și bunurilor acestora în intravilanul localităților.

Ca și procedură în sine, derogarea presupune îndeplinirea unor condiții și etape, spre deosebire de situația reglementată la art. 1 din prezenta ordonanță de urgență care stabilește modalitatea de intervenție imediată, decizia fiind luată pe loc de către primar/viceprimar, în calitate de conducător al echipei de intervenție, prin similitudine cu atribuțiile și calitatea de conducător al comitetului local pentru situații de urgență pe care acesta o deține potrivit O.U.G. nr. 29/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență.

În funcție de riscul prezentat de comportamentul exemplarului de urs, așa cum este prezentat în Anexa nr. 1 la prezenta ordonanță de urgență, intervenția se face gradual, în vederea evitării luării unor măsuri disproporționate de către echipa de intervenție, astfel:

a) Dacă în urma evaluării la fața locului echipa de intervenție constată că nivelul de risc este redus, se procedează la alungarea exemplarului prin diverse mijloace;

b) Dacă în urma evaluării la fața locului echipa de intervenție constată că nivelul de risc este mediu, se procedează la alungarea exemplarului prin diverse mijloace sau la tranchilizarea și relocarea acestuia;

c) Dacă în urma evaluării la fața locului echipa de intervenție constată că nivelul de risc este mare, se intervine prin metoda extragerii prin eutanasiere/împușcare.

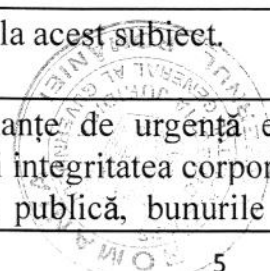
În ceea ce privește metoda tranchilizării și relocării, menționăm că în prezent procedura întâmpină dificultăți, existând situații în care relocarea nu poate fi efectuată, întrucât gestionarii fondurilor cinegetice nu își exprimă acordul pentru a primi exemplare de urși. Totodată, în lipsa unui cadru legal care să reglementeze expres această posibilitate, medicii veterinari nu pot interveni pentru tranchilizarea/eutanasierea emplarelor de urs. De asemenea, în urma evaluării efectivelor de urs brun gestionate de R.N.P. Romsilva, a fost semnalat un număr de 452 de evenimente/atacuri/pagube produse de urs în perioada 2020-2021. Fondurile cinegetice cu condiții de biotop apte pentru

	specia urs dețin efective care depășesc de 2.8 ori efectivele optime. În ceea ce privește metoda extragerii prin eutanasiere/împușcare, aceasta se va utiliza în situațiile în care exemplarele de urs ajunse în intravilanul localităților dezvoltă un comportament agresiv, siguranța și securitatea persoanelor sau a bunurilor de orice fel aparținând acestora fiind puse în pericol imediat. De asemenea, metoda extragerii prin eutanasiere sau împușcare se va utiliza și în cazul în care metodele anterioare nu au dat rezultate, iar nivelul de risc se modifică din risc redus sau mediu în risc mare, precum și în situația în care echipa de intervenție ia decizia că exemplarul în cauză, ca urmare a eventualelor răni, dezvoltă un comportament agresiv care pune în pericol siguranța și securitatea persoanelor. Decizia privind utilizarea uneia dintre metodele prevăzute este luată de către conducătorul echipei de intervenție în urma analizării situației la fața locului. În ceea ce privește sumele prevăzute la art. 13 din prezenta ordonanță de urgență, decontul se face în baza referatului și notei justificative transmise de către UAT și certificată de către Garda forestieră. Decontarea se efectuează de către MMAP în baza documentelor justificative depuse de unitățile administrativ-teritoriale la Gărzile forestiere avizate și transmise ministerului. Creditele bugetare se aprobă în bugetul MMAP la Capitolul 83.01 "Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare", paragraful 83.01.04 "Silvicultură", la o subdiviziune distinctă în cadrul titlului 51 "Transferuri între unități ale administrației publice". Circuitul documentar: UAT transmite documentația aprobată Gărzii Forestiere, Garda Forestieră transmite către MMAP certificând serviciile. Circuitul de plată: MMAP transferă Gărzii forestiere suma de plată, Garda Forestieră la rândul ei făcând plata către UAT.
--	---

3. Alte informații

--

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1. ¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Scopul principal al prezentei ordonanțe de urgență este ocrotirea unor valori esențiale: viața și integritatea corporală a persoanei, sănătatea și securitatea publică, bunurile de

	orice fel aflate în proprietatea publică și privată a persoanelor juridice și fizice, fără a afecta starea de conservare favorabilă a ursului brun.
4. Impactul asupra mediului	Nu va fi afectată starea de conservare favorabilă a ursului brun.
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

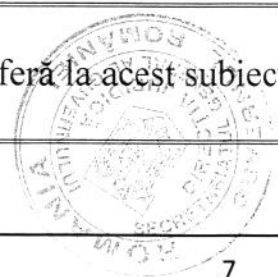
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2022	2023	2024	2025	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat	100	100	100	100	100	100
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
7. Alte informații	Nu au fost identificate.

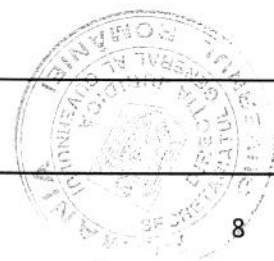
Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se modifică următoarele acte normative, astfel: - Legea 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor cu modificările ulterioare. - Ordonanța de urgență nr. 77/2021 privind înființarea Gărzii Forestiere Naționale. - Ordonanța Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor. - Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic, cu modificările și completările ulterioare.
1 ¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6 Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de către Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 596/2021.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Se impune aplicarea art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, potrivit căruia: „În cazul reglementării unei situații care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării în procedura de urgență prevăzută de reglementările în vigoare.”
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind aprobarea metodelor de intervenție imediată pentru prevenirea și combaterea atacurilor exemplarelor de urs brun asupra persoanelor și bunurilor acestora, în intravilanul localităților, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

FLORIN VASILE CÎTU